

แบบประเมินบทความ/งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : การสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามกระบวนการสอนของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร
(ภาษาอังกฤษ) : THE DEVELOPEMENT OF POP SONGWRITING'S TEACHING MANUAL BASED ON TEACHING METHOD OF PRAPOP CHOMTHAWORN

หัวข้อการพิจารณา

หัวข้อ	คะแนนประเมิน					ข้อแก้ไข / ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. บทคัดย่อ			/			ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10
2. Abstract			/			
3. บทนำ			/			
4. วัตถุประสงค์การวิจัย/การศึกษา			/			
5. วิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา			/			
6. ผลการวิจัย/ผลการศึกษา			/			ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อที่ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10
7. สรุปผลการวิจัย/สรุปผลการศึกษา			/			
8. อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ			/			
9. เอกสารอ้างอิง			/			
10. ความใหม่และคุณค่าทางวิชาการ			/			

(อาจมีเอกสารแนบหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ถ้ามี)

การสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามกระบวนการสอนของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

ชนทัช สุริยะชัย¹ * นัทธิกา สุนทรธนผล²

¹นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Email: gs601130443@swu.ac.th* , nuttikas@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร 2) เพื่อสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร และศิษย์อาจารย์ประภาพร ชมถาวร 5 คน เกี่ยวกับการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาพบว่าของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวรนั้น ได้ยึดแนวทางการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด ไม่อยู่ในกรอบ และใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ให้มากและกว้างที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ โดยอาจารย์ประภาพร ชมถาวรได้นิยามหลักการที่สำคัญ 3 เรื่องได้แก่ 1) การคิดหาแกนความคิดหลักของเพลง 2) การวางแผนการแต่งเพลง 3) การตรวจสอบเพลงหลังจากแต่งเสร็จ และมีแนวทางการสอนคือ 1) สอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้มากที่สุด 2) สอนให้ผู้เรียนหาแนวคิดแกนหลักของเพลง 3) สอนให้นำความรู้ของแต่ละบทเรียนต่างกันไปประยุกต์ใช้ 4) สอนให้ฝึกฝนให้มากที่สุด

คำสำคัญ : กระบวนการสอน, การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน

สมชาย พงษ์...
กฤษณ์...
โจ นริศ...
น.น. นริศ...
50 น.น. นริศ...
น.น. นริศ...
น.น. นริศ...
น.น. นริศ...

THE DEVELOPEMENT OF POP SONGWRITING'S TEACHING MANUAL BASED ON TEACHING METHOD OF PRAPOP CHOMTHAWORN

Chanatach Suriyachai¹*, Nuttika Soontorntanaphol²

¹Master of education students (Music education) Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

²Advisor, Assistant Professor Dr., Division of Music, Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

Corresponding author, Email: gs601130443@swu.ac.th , nuttikas@g.swu.ac.th

Abstract

The purposes of this research are as follows: (1) to study the basic pop songwriting teaching process of Prapop Chomthaworn; (2) to create a teaching manual for basic pop songwriting according to the teaching process of Prapop Chomthaworn. This study was qualitative research and based on interviews with Prapop Chomthaworn and his five students about teaching basic pop songwriting. The results of the research were as follows: it was found that Prapop Chomthaworn has adhered to a teaching approach that emphasizes thinking outside of the frame for students and using as much creativity and imagination as possible. He emphasized three important principles: (1) figuring out the core concepts of the song; (2) planning the songwriting; and (3) reviewing the song after composition. Moreover, his principal teaching concepts were as follows: (1) to learn how to use creativity and imagination as much as possible when teaching; (2) to encourage students to find the core concepts of the song; (3) to guide the students to apply the knowledge of each lesson together; (4) and an emphasis on the importance of diligence among students.

Keywords: Teaching process, Basic pop songwriting

บทนำ

การแต่งเพลง เป็นศิลปะและทักษะที่นักดนตรี นักการศึกษาและนักศึกษาวิชาดนตรีนั้นพึงมี (Christian V. Hauser, Daniel R. Tomal, & Rekha S. Rajan, 2560) อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้แต่งที่แตกต่างกันทางกายภาพอารมณ์และความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งยังสามารถเสริมสร้างพัฒนาการด้านความคิด อารมณ์ และสติปัญญา (Giglio, 2558)

เนื่องจากเพลงสมัยนิยมในปัจจุบัน หรือที่เรียกอีกอย่างว่า เพลงป๊อป (Popular Music) นั้น ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ในประเทศไทย มีอุตสาหกรรมดนตรี ที่ทำหน้าที่เป็นทั้งค่ายเพลง ผู้จัดจำหน่าย อยู่อย่างแพร่หลาย ยกตัวอย่างเช่น บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ บริษัท มิวสิค มูฟ บริษัท บีอีซี เทโร มิวสิค บริษัท ทูมิวสิค และค่ายเพลงขนาดกลาง รวมไปถึงขนาดเล็กอีกมากมาย เพื่อทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการการฟังเพลงสมัยนิยมให้ผู้ฟัง จากข้อมูลข้างต้น การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักศึกษาวิชาดนตรี ที่สนใจนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนพัฒนาเพื่อต่อยอดในการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อสังคมในแง่การถ่ายทอดบริบทต่าง ๆ สะท้อนความคิดเห็นและกระแสมโนทัศน์ของสังคม เศรษฐกิจ และ และวัฒนธรรมในช่วงเวลานั้น ๆ นักแต่งเพลงและนักดนตรี ได้ถ่ายทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ ในชีวิต ผ่านเนื้อเพลงในบทเพลงของพวกเขา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า เราสามารถรับรู้และเรียนรู้บริบทของสังคม เศรษฐกิจ และ และวัฒนธรรมผ่านทางบทเพลงสมัยนิยมได้อีกด้วย (Barton, 2549)

อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร อาจารย์ประจำวิชา พื้นฐานการแต่งเพลงสมัยนิยม คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชาดนตรีเชิงพาณิชย์ อาจารย์ประภาพร ชมถาวร เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการแต่งเพลงสมัยนิยมเป็นอย่างมาก จุดเด่นของอาจารย์ประภาพรคือการแต่งเนื้อเพลงที่ใช้คำที่ง่ายต่อการเข้าใจและสามารถสื่อสารกับผู้ฟังได้อย่างลึกซึ้ง อาจารย์ประภาพร ชมถาวร นั้น มีประสบการณ์และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องของการแต่งเพลงสมัยนิยม อาจารย์ประภาพรเริ่มต้นการสอนวิชาแต่งเพลงที่มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งแต่ ปี 2556 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งทำให้ท่านมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว 5 ปี

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญ และมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงประสบการณ์ทั้งการแต่งเพลงสมัยนิยมและการสอนมาอย่างยาวนาน เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบกระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร และเพื่อเป็นแนวทางต่อครู อาจารย์ รวมถึงผู้ที่สนใจวิชาแต่งเพลงในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร
2. เพื่อสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชม

ถาวร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการเก็บข้อมูลการวิจัยจากเอกสาร สามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งเพลงสมัยนิยม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอน ทฤษฎีการสอนดนตรี การสร้างคู่มือ

ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้ 1) ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานคือ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร 2) ผู้เรียน คือ นิสิตนักศึกษา สาขาดนตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาแต่งเพลง จำนวน 5 คน

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลขั้นปฐมภูมิและข้อมูลขั้นทุติยภูมิ ได้แก่ 1) การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกเสียง การบันทึกภาพ 2) ได้แก่ เอกสาร วารสาร จุลสารและการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอน แต่งเพลง และการแต่งเพลงสมัยนิยมเบื้องต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หอวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ห้องสมุดสาขาดนตรีศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร), ห้องสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ขั้นที่ 4 การจัดกระทำข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินการศึกษากระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร คือ การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปข้อมูลแบบอุปนัยและนำเสนอเป็นความเรียงในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านผู้สอน ได้แก่ ภูมิหลังด้านดนตรีและการสอนแต่งเพลง ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

ด้านผู้เรียน ได้แก่ ลักษณะของผู้เรียนและเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาพื้นฐานการแต่งเพลงสมัยนิยม

ด้านเนื้อหาสาระ ได้แก่ พื้นฐานการแต่งเพลงสมัยนิยม แบบฝึกหัดการแต่งเพลงสมัยนิยม เทคนิคการแต่งเพลงสมัยนิยม

ด้านกระบวนการสอน ได้แก่ หลักการสอน วิธีการการสอน เทคนิคการสอน และการประเมินผล

ขั้นที่ 5 สร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร จากการศึกษา วิเคราะห์ เรียบเรียงเป็นเอกสารอย่างเป็นระบบ ตามทฤษฎีหลักองค์ประกอบของคู่มือของปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ (2539)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 กระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวรนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกทั้งหมดเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผู้สอน นำเสนอประวัติ ข้อมูล ความเป็นตัวตนของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1.1 ภูมิหลังด้านการแต่งเพลง อาจารย์ประภาพร ชมถาวร เป็นนักร้อง นักดนตรี และนักประพันธ์เพลง ผู้อยู่เบื้องหลังเพลงสมัยนิยมมากมาย ในวงการเพลงของประเทศไทย มีความเชี่ยวชาญทางด้านการประพันธ์เนื้อร้อง ทำนอง และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นอย่างมาก ปัจจุบัน อาจารย์ประภาพร ชมถาวร เป็นอาจารย์สอนที่คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1.2 คุณลักษณะความเป็นครู การสอนของอาจารย์ประภาพร ชมถาวร มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพจริงได้ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพนักดนตรี นักแต่งเพลง โปรดิวเซอร์ นักเขียน นักร้อง ศิลปิน และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งอาจารย์ประภาพร ชมถาวร ใช้วิธีสร้างบรรยากาศในการสอนให้ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด เคารพซึ่งกันและกัน ให้เกียรติผลงานของทุกคน และวิจารณ์ผลงานกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาเท่านั้น และท่านก็ได้ยึดถือหลักการเหล่านี้มาโดยตลอด ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาทั้งอดีตและปัจจุบันจึงให้ความเคารพนับถืออาจารย์ประภาพรเป็นอย่างมาก

2. ด้านผู้เรียน ในการสอนวิชาการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร นั้น ถือได้ว่าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเพลงสมัยนิยมอยู่แล้ว แต่มีความไม่มั่นใจในตัวเองเรื่องการแต่งเพลงสมัยนิยม อย่างไรก็ตามเมื่อได้รับการสอนจากอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรแล้ว ทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น อีกทั้งอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรยังได้ปลูกฝังให้นักศึกษาได้ฝึกคิด ฝึกแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชื่นชมผลงานของตนเอง ชื่นชมผลงานของผู้อื่น กล่าววิจารณ์งานของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นั้นส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการไม่เพียงแต่ด้านการแต่งเพลง แต่ทำให้มีพัฒนาการทางด้านการใช้ชีวิต การอยู่ในสังคมได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

3. ด้านเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยนำเสนอเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ปรากฏในการสอนวิชาการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ซึ่งครอบคลุมถึงแบบฝึกหัดและบทเรียนต่างๆ ที่อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้และทักษะการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ที่ผู้เรียนได้รับจากอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร แบ่งเป็น 10 หัวข้อดังนี้

3.1 การเขียนความรู้สึกให้เป็น ในบทแรกนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวรต้องการเน้นย้ำในเรื่องของการประเมินทักษะการถ่ายทอดของนักศึกษาแต่ละคนก่อน โดยการให้ผู้เรียน เขียนเรียงความ คนละ 1 เรื่อง ไม่กำหนดหัวข้อ การเรียนการสอนในบทนี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการของตนเองได้อย่างเต็มที่ และไม่ยึดติดอยู่กับการแต่งเพลงที่ต้องเริ่มต้นจากเนื้อเรื่อง ทำนองหรือดนตรี อีกทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นว่า ทุกคนมีวิธีการคิดการเขียนที่ไม่เหมือนกันอย่างสิ้นเชิง และผู้เรียนทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่อยู่ในคลังคำศัพท์ในสมอง เพียงแค่ไม่รู้วิธีการนำออกมาใช้งานเท่านั้นเอง ทั้งนี้ยังช่วยเพิ่มพูนความเชื่อมั่นที่จะริเริ่มการแต่งเพลงของผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยม

3.2 แผนผังความคิด (Mind Mapping) และ ท่อนเพลง (Song form) ในหัวข้อนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวรได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการแตกแขนงความคิดจากการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) และ ท่อนเพลง (Song form) เริ่มต้นจากเรื่องการใช้แผนภูมิความคิดในการ กำหนดเรื่องและแกนความคิดในการแต่งเพลง โดยให้ผู้เรียนเรื่องเขียน 1 ความรู้สึก หลังจากนั้นให้แตกขยายออกเป็นคำพูดที่นึกได้ จากบทเรียนนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวร ชมถาวรยังคงเน้นย้ำในเรื่องวิธีการคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้นำความคิดสร้างสรรค์ออกมาจากความคิดความทรงจำให้ได้มากที่สุด โดยนำมาเขียนเป็นแผนภูมิความคิดก่อน หลังจากนั้นจึงนำแกนหลักของเรื่องนั้นมาเรียบเรียงเป็นท่อนเพลง เพื่อที่จะทำให้เพลงมีการเล่าเรื่องที่มีเหตุผลและไม่หลุดจากแกนความคิดหลักออกไปไกล

3.3 น้ำเสียงในเพลง (Mood and Tone) ในหัวข้อนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวร ได้อธิบายเรื่องการใช้น้ำเสียงในเพลง (Mood and Tone) ไว้ว่า ในสถานการณ์หรือการกระทำที่เหมือนหรือคล้ายกันนั้น อารมณ์และความรู้สึกของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามตัวแปรหลายๆ อย่าง

3.4 มุมมองคนเล่าเรื่อง (Point Of View) การสอนเรื่องมุมมองหรือ Point of view ในการแต่งเพลง นั้น อาจารย์ประภาพร ชมถาวร ได้เน้นย้ำในเรื่องของการคิดและมองในมุมต่างๆ โดยปกติแล้วมุมมองที่นักแต่งเพลงใช้มีอยู่ 4 มุมมอง ดังนี้

3.4.1 เพลงที่เล่าถึงบุคคลที่สาม (3rd Person Narration) หรือพูดถึงบุคคลอื่นๆ เช่น “ใน วันที่เขาได้พบกับเธออีกครั้งนึง” ในเพลงคำถามโง่ๆ ของ คัทโตะ จะเห็นว่าเพลงนี้ผู้เล่าเรื่อง กล่าวถึงเรื่องของคนอื่นและตัวผู้เล่า เรื่องเป็นคนเล่าเรื่องของบุคคลอื่น

3.4.2 การเล่าถึงตัวเอง (1st Person Narration) คือ การเล่าถึงตัวเอง (ผู้เล่า) ว่าตนเอง รู้สึกอย่างไร หรืออาจพูดถึงถึงอีกบุคคลหนึ่งเพียงแค่ว่าไม่ได้ส่งข้อความตรงๆ ส่วนใหญ่การเล่าเรื่อง ในมุมมองนี้จะมีตัวละครเพียงแค่ 1 คน คือผู้เล่านั่นเอง

3.4.3 เพลงที่เล่าถึงบุคคลที่ 2 (2nd Person Narration) คือการเล่าเรื่องโดยที่มีตัวละคร คือ ผู้เล่า กำลังพูดกับบุคคลอีก 1 คน แต่พูดถึงความสัมพันธ์ของคนๆ นั้นกับบุคคลที่ 3 อีกที

3.4.4 การเล่าเรื่องแบบตัวต่อตัว (Direct Address) ผู้เล่ากำลังพูดอยู่กับบุคคลใดบุคคล หนึ่ง ข้อความที่จะพูดจะเป็นข้อความที่ผู้เล่าต้องการพูดกับผู้รับโดยตรง ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “ผม” กับ “คุณ” หรือ “ฉัน” กับ “เธอ”

3.5 ฝึกหาแนวคิดจากชื่อเพลงซ้ำ ในบทเรียนนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวรจะให้ให้นักศึกษาเขียน เรื่องราวที่แตกต่างกัน จากชื่อเพลงเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น เพลงที่ชื่อว่า “5 นาที” สามารถพูดเรื่องราวอะไรได้บ้าง

3.6 คู่เทียบ ในการทำแบบฝึกหัดนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้หาเพลงที่มีอยู่แล้วมา เพื่อเป็นต้นแบบแนวคิด และวิธีการเล่าเรื่องมาประยุกต์ให้เข้ากับแนวคิดใหม่ของผู้เรียน ซึ่งเพลงที่ประสบความสำเร็จอยู่แล้วนั้น ย่อมบ่งบอกถึงคุณภาพและชั้นเชิงการเล่าเรื่อง การใช้คำที่ดี ทั้งนี้อาจารย์ประภาพร ชมถาวร ได้กำชับผู้เรียนทุกคนเรื่องแนวคิดการ ประยุกต์ใช้นี้ว่า ห้ามลอกเลียนเพลงอื่นโดยเด็ดขาด เพราะผิดกฎหมายและจรรยาบรรณอย่างมาก ทั้งนี้ การแต่งเพลงที่เป็นของ ตนเองนั้นย่อมทำให้ภูมิใจมากกว่าด้วย

3.7 สัมผัสในเนื้อเพลง ในบทเรียนนี้อาจารย์ประภาพร ชมถาวรได้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องของฉันทลักษณ์ ของเพลง ความคล้องจองของคำ ความสัมพันธ์ระหว่างทำนองกับเนื้อร้อง โดยอาจารย์ประภาพร ชมถาวรได้กล่าวว่า “เนื้อเพลงนั้นไม่ ควรไปทำลายทำนอง สัมผัสที่ถูกใส่ไปในทำนองนั้นต้องฟังแล้วเข้ากันได้อย่างลงตัว ยกเว้นบางที่ หรือบางจุดพิเศษที่เราตั้งใจให้ แตกต่าง ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่โดยรวมแล้วต้องไม่ทำลายความไพเราะของเพลง”

3.8 เป้าหมายในการเขียนเพลง ในบทเรียนนี้ เราจะเห็นว่าอาจารย์ประภาพร ชมถาวร ได้เน้นย้ำใน เรื่องการวางแผนการแต่งเพลง เพื่อรักษาขอบเขตในเรื่องเนื้อหาเอาไว้ เพราะหากใน 1 บทเพลงประกอบด้วยเนื้อเรื่องที่ผสมปนเป กันมากเกินไป ก็จะทำให้ผู้ฟังไม่สามารถจับใจความได้ อีกทั้งยังเป็นการกลับมาตรวจสอบเพลงของตนเองว่ามีจุดบกพร่องที่สามารถ แก้ไขได้อีกหรือไม่ ทำให้สามารถพัฒนาบทเพลงที่ยังไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และทำให้เพลงที่สมบูรณ์อยู่แล้วกลายเป็น เพลงที่ไร้ที่ติ

3.9 สูตร Inside Out & Outside In ในบทเรียนนี้ อาจารย์ประภาพร ชมถาวรจะให้ผู้เรียนแต่งเนื้อ เพลงท่อน A,B และ C ให้มีความหลากหลายทางการแสดงออก แล้วดูว่าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนนี้มากน้อยเพียงใด หลังจากนั้น

อาจารย์ประภพ ชมถาวร จะยกตัวอย่างให้นักศึกษาเห็นถึงเห็นความหลากหลายผ่านทางการแสดงออกในแต่ละท่อนของเพลงที่มีอยู่แล้ว ว่าเพลงแต่ละเพลงมีลีลาและชั้นเชิงในการเล่าเรื่องอย่างไร

ในบทเรียนเรื่องความหลากหลายทางการแสดงออกของเพลงนี้ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ประภพ ชมถาวรเน้นย้ำในเรื่องของการทำให้เพลงมีมิติมากขึ้น ซึ่งทำให้เพลงที่แต่งออกมามีความหลากหลายทางด้านอารมณ์มากขึ้น

3.10 ฉาย MV ด้วยคำ ความสำคัญที่สุดในบทเรียนนี้ อาจารย์ประภพ ชมถาวรได้เน้นย้ำไปที่เรื่องอารมณ์ความรู้สึกและลำดับการเล่าเรื่อง หากผู้เรียนสามารถจินตนาการภาพเรื่องราวของตนเองออกมาเป็น Music Video ได้ จะทำให้ลำดับการเล่าเรื่องและอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดระหว่างเพลงชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนสามารถจินตนาการการกระทำต่างๆ ของตัวละครในเรื่องราวได้ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ข้อความและเนื้อร้องที่กลั่นกรองออกมาจะมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมมากยิ่งขึ้น

4. ด้านกระบวนการสอน ผู้วิจัยนำเสนอเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ด้านการเรียนการสอน ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภพ ชมถาวร แบ่งออกเป็น 4 ข้อดังนี้

4.1 หลักการสอน หลักการสอนวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ซึ่งอาจารย์ ประภพ ชมถาวร ยึดถือเป็นแนวทางในการสอนวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยดังนี้ 1) สอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้มากที่สุด 2) สอนให้ผู้เรียนหาแนวคิดแกนหลักของเพลง 3) สอนให้นำความรู้ของแต่ละบทเรียนต่างกันไปประยุกต์ใช้ 4) สอนให้ฝึกฝนให้มากที่สุด

4.2 วิธีการสอน ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการสอนและขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

4.2.1. วิธีการสอนโดยการบรรยาย อาจารย์ ประภพ ชมถาวร ใช้วิธีการบรรยายหัวข้อต่างๆ ในบทเรียนระหว่างนั้นทางผู้เรียนมีคำถามหรือข้อสงสัย อาจารย์ ประภพ ชมถาวรก็จะอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้อย่างแท้จริง อีกทั้งยังสามารถนำบทเรียนที่ได้ไปปรับใช้ในบทเรียนต่อไปได้อีกด้วย

4.2.2. วิธีการสอนโดยการยกตัวอย่างเพลงที่มีอยู่แล้ว อาจารย์ ประภพ ชมถาวรใช้วิธีการยกตัวอย่างเพลงที่มีอยู่แล้วให้ผู้เรียนได้สังเกตจุดที่น่าสนใจ ในแต่ละเพลง อีกทั้งยังประยุกต์ใช้โครงสร้างเพลงที่มีอยู่แล้วมาเป็นแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำตามอย่างมีระบบ

4.3 เทคนิคการสอน เป็นเทคนิคที่ใช้ในการสอนวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ซึ่งอาจารย์ ประภพ ชมถาวร ใช้เพื่อช่วยในการสอนวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจารย์ ประภพ ชมถาวร ได้เน้นย้ำเรื่องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ซึ่งเทคนิคการสอนของอาจารย์ ประภพ ชมถาวร เกิดจากประสบการณ์การสอน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างการสอน เทคนิคเหล่านี้ได้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ลูกศิษย์ที่ได้เรียนวิชาการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานตามแนวทางการสอน ของ อาจารย์ ประภพ ชมถาวร พบว่าเทคนิคที่ใช้ในการสอนวิชาการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐานมี 3 ข้อ ดังนี้

- 1) เทคนิคการใช้เครื่องมือแก้ไขปัญหา
- 2) เทคนิคการยกตัวอย่างให้เห็นภาพ
- 3) เทคนิคการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

4.4 การวัดและประเมินผล จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า การวัดและประเมินผลที่ซึ่งอาจารย์ ประภพ ชมถาวร ใช้เพื่อช่วยในการสอนวิชาแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้ 1) ความก้าวหน้าของการจัดระบบในการแต่งเพลง 2) ความก้าวหน้าในการใช้เครื่องมือเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาระหว่างแต่งเพลง

ตอนที่ 2 การสร้างคู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

คู่มือการสอนนี้ เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์รูปแบบ และเนื้อหาสาระต่างๆ จากเอกสาร การสัมภาษณ์ งานวิจัย และผลการศึกษการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร โดยประกอบด้วยเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

- 2.1 ปกของคู่มือ
- 2.2 คำนำ
- 2.3 คำชี้แจงในการใช้คู่มือ
- 2.4 สารบัญ
- 2.5 เนื้อหาสาระ
- 2.6 หลักการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการ
- 2.7 การวัดและเป็นผู้ประเมินผล
- 2.8 แหล่งอ้างอิง

จากผลการตรวจสอบคุณภาพคู่มือพบว่า คู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและความครบถ้วนด้านเนื้อหา อีกทั้งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งผู้วิจัยได้ปรับปรุงพัฒนาอย่างละเอียด และเหมาะสมครบถ้วนในเนื้อหา สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในวิชาชีพได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการอภิปรายใน 2 ประเด็น ดังนี้

ตอนที่ 1 กระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

การอภิปรายรายงานผล แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. 1 จากการศึกษาพบว่า การสอนของอาจารย์ประภาพร ชมถาวร มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพจริงได้ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพนักดนตรี นักแต่งเพลง โปรดิวเซอร์ นักเขียน นักร้อง ศิลปิน และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งอาจารย์ประภาพร ชมถาวร ใช้วิธีสร้างบรรยากาศในการสอนให้ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด เคารพซึ่งกันและกัน ให้เกียรติผลงานของทุกคน และวิจารณ์ผลงานกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาเท่านั้น อีกทั้งลักษณะการสอนของอาจารย์ประภาพร ชมถาวร จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิดทีละขั้นตอน แล้วนำแต่ละขั้นตอนมาประกอบรวมเพื่อสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และท่านก็ได้ยึดถือหลักการเหล่านี้มาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีทางการศึกษาของ ดร.สไตเนอร์ เป็นรูปแบบของการบรรยาย (Description) ที่เน้นการให้ความหมาย (Definens) ของคำสำคัญหรือแนวคิด (Definiedum) ซึ่งมีความหมายที่กล่าวแล้วมีการขยายความเป็นลำดับ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นต่อเนื่องกันไปจนเกิดเป็นความสมบูรณ์ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)

1.2 ผู้เรียน จากการศึกษาข้อมูล ถือได้ว่าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเพลงสมัยนิยมอยู่แล้ว แต่มีความไม่มั่นใจในตัวเองเรื่องการแต่งเพลงสมัยนิยม และมีความสามารถในการแต่งเพลงประสบการณ์ และสนิยมทางดนตรีที่ต่างกัน ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2555) ให้ความหมายความซาบซึ้งในดนตรีว่า เป็นความรู้สึกที่ดื่มด่ำในสุนทรีรสของดนตรีที่เกิดขึ้นจากการฟังด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ ถ้า สีของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เท่ากันและไม่สามารถสอนได้ แต่สามารถแนะแนวทางให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกซาบซึ้งได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามเมื่อได้รับการสอนจากอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรแล้ว ทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น อีกทั้งอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรยังได้ปลูกฝังให้นักศึกษาได้ฝึกคิด ฝึกแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชื่นชมผลงานของตนเอง ชื่นชมผลงานของผู้อื่น กล่าววิจารณ์งานของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นั้นส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการไม่เพียงแต่ด้านการแต่งเพลง แต่ทำให้มีพัฒนาการทางด้านการใช้ชีวิต การอยู่ในสังคมได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

1.3 เนื้อหาสาระ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษากระบวนการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวร จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาสาระนั้นมีความครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ ส่งเสริมและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด และใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ให้มากและกว้างที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ ทั้งนี้ก็ยังมีกำหนดขอบเขตไม่ให้ออกกว้างจนเกินไป อีกทั้งอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรยังเน้นย้ำเรื่องระเบียบวินัย ให้ผู้เรียนมีความขยันหมั่นเพียรฝึกซ้อม เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแต่งเพลง และสามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ และที่สำคัญที่สุด ผลงานของผู้เรียนที่ได้เรียนวิชา การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรต้องสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบวิชาชีพจริงได้

1.4 กระบวนการสอน จากการศึกษาพบว่าของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวรนั้น ได้ยึดแนวทางการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด ไม่อยู่ในกรอบ และใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ให้มากและกว้างที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ โดยอาจารย์ ประภาพร ชมถาวรได้เน้นย้ำหลักการที่สำคัญ 3 เรื่องได้แก่ 1. การคิดหาแกนความคิดหลักของเพลง 2. การวางแผนการแต่งเพลง 3. การตรวจสอบเพลงหลังจากแต่งเสร็จ และมี แนวทางการสอนคือ 4.1.1 สอนให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้มากที่สุด 4.1.2 สอนให้ผู้เรียนหาแนวคิดแกนหลักของเพลง 4.1.3 สอนให้นำความรู้ของแต่ละบทเรียนต่างกันไปประยุกต์ใช้ 4.1.4 สอนให้ฝึกฝนให้มากที่สุด

ตอนที่ 2 คู่มือการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร

ในการสร้างคู่มือการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังให้คู่มือฉบับนี้ เป็นเอกสารวิชาการที่ผู้สอนหรือผู้สนใจ นำไปใช้ในแนวทางสำหรับการสอน และการฝึกทักษะการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ได้สะดวกยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สรุป และเรียบเรียงสารสนเทศต่างๆ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร รวมถึงผลการศึกษาจากกระบวนการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ให้มีความกระชับ เหมาะแก่การนำไปศึกษา และศึกษาหาความรู้ รวมถึงใช้ประโยชน์จากคู่มือได้โดยไม่ต้องศึกษาจากปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างมาก ผู้วิจัยมุ่งหวังให้คู่มือฉบับนี้เป็นแนวทางในการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือสอนทักษะทางดนตรีอื่นๆ รวมถึงการฝึกฝนที่ถูกต้อง เท่านั้น มิใช่คู่มือสำเร็จรูป และไม่สามารถรับรองได้ว่า ผู้ใช้คู่มือฉบับนี้ จะสามารถพัฒนาทักษะการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับการสอนของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ซึ่งมีตัวแปรทางด้าน ความรู้ ประสบการณ์ทางด้านดนตรี ประสบการณ์การสอน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอนตามขั้นตอนในคู่มือฉบับนี้ จึงขอให้ผู้ที่สนใจทำการศึกษาอย่างละเอียด และควรศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่สิ่งที่ผู้วิจัยสามารถรับรองประสิทธิภาพได้คือความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือฉบับนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างคู่มือนี้เป็นขั้นตอน ตามหลักทฤษฎีการสร้างคู่มือของ ปรีชา ช่างขวัญยืน

และคณะ (2539) ซึ่งประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจงในการใช้คู่มือและการเตรียมการที่จำเป็น เนื้อหาสาระการสอนการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน พร้อมแบบฝึกหัด การวัดและประเมินผล และแหล่งอ้างอิง/แหล่งข้อมูล ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นจึงได้นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนาคู่มือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการสอน การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำคู่มือไปใช้ในแนวทางการสอนและฝึกทักษะ การแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ควรมีการศึกษาอย่างละเอียด พร้อมทั้งทดลองฝึกฝนด้วยตนเอง รวมทั้งศึกษาจากแหล่งความรู้อื่นเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการดำเนินการสอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. ควรมีการประยุกต์ใช้ วิธีการ แบบฝึกหัดต่างๆ ให้เข้ากับบริบทในการสอน เช่น การวัดและประเมินผล เป็นต้น

ข้อเสนอเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการนำคู่มือการแต่งเพลงสมัยนิยมขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางกระบวนการสอน ของ อาจารย์ ประภาพร ชมถาวร ไปทดลองใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพและความเหมาะสมของคู่มือ พร้อมทั้งปรับปรุงพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป
2. ควรมีการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเรื่องการแต่งเพลงสมัยนิยม ของนักแต่งเพลงท่านอื่น หรืออาจารย์ท่านอื่นๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความหลากหลายขององค์ความรู้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- [1] Barton, G. M. (2549). *The real state of music education: What students and teachers think*. Music Education, Research and Innovation Journal (MERI).
- [2] Christian V. Hauser, Daniel R. Tomal, & Rekha S. Rajan. (2560). *Songwriting : Strategies for Musical Self-Expression and Creativity*. Rowman & Littlefield Publishers
- [3] Giglio, M. (2558). *Creative Collaboration in Teaching*. Houndsmills, UK: Palgrave Macmillan.
- [4] ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ. (2539). *เทคนิคการเขียน และผลิตตำรา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [5] ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา:หลักการและสาระสำคัญ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.